

Stanowisko to odkryte zostało w lipcu 1996 r. (KOWALCZYK 1997) i utrzymuje się tam do chwili obecnej. Od 1996 r. w miesiącach letnich (lipiec, sierpień – data ostatniej obserwacji: 11.08.1999 r.), każdego roku stwierdzano obecność od 6 do 15 sporofitów omawianego gatunku.

Summary. *Buxbaumia aphylla* (Musci, Buxbaumiaceae) in the Beskidy Zachodnie Mts. *Buxbaumia aphylla* Hedw. is a lowland moss species, very rarely occurring in the mountains. In the Beskidy Zachodnie Mts. it has been known only from three localities in the Gorce Mts. (2) and in the Babia Góra massif (1). In 1996 a quite numerous locality of *B. aphylla* was discovered in the beech forest near the Szczytkówka (Ujsoly commune, ATMOS grid square **Gd 33**, 870 m above sea level) in the Beskid Wysoki Mts. (Fig. 1), which exists till the present time (last observation: 11.08.1999). During field observations, which have been conducted since 1996 (as a rule in the July-August), between 6 and 15 sporophytes of this species have been found each year.

LITERATURA

- KOWALCZYK B. 1997. Contribution for knowledge of bryophyta of Beskid Żywiecki – mosses and liverworts of the Polana Szczytkówka and environs. – W: Genetic aspects in taxonomy of bryophytes. Abstracts. Second Bryological Conference, 14–15 October 1997, Poznań. ss. 10–11. Department of Genetics, Institute of Experimental Biology, Adam Mickiewicz University, Poznań & Bryological Section of the Polish Botanical Society.
- LISOWSKI S. & KORNAŚ J. 1966. Mchy Gorców. – *Fragm. Flor. Geobot.* **12**(1): 41–111.
- OCHYRA R., SZMAJDA P. & BEDNAREK-OCHYRA H. 1992. List of mosses to be published in ATMOS. – W: R. OCHYRA & P. SZMAJDA (red.), Atlas of the geographical distribution of mosses in Poland. **8**, ss. 9–14. W. Szafer Institute of Botany of the Polish Academy of Sciences & Adam Mickiewicz University, Kraków – Poznań.
- REHMANN A. 1864. O mchach i wątrobowcach Galicyi Zachodniej i stosunku ich do ogółu roślinności. – *Roczn. Tow. Nauk. Krak.* **31**: 257–312.
- SZMAJDA P., BEDNAREK-OCHYRA H. & OCHYRA R. 1991. M. 639. *Buxbaumia viridis* (DC.) Moug. & Nestl. – W: R. OCHYRA & P. SZMAJDA (red.), Atlas of the geographical distribution of spore plants in Poland, Ser. V. Mosses (Musci) **7**, ss. 47–52. W. Szafer Institute of Botany of the Polish Academy of Sciences & Adam Mickiewicz University, Kraków – Poznań.

BOŻENA KOWALCZYK & ADAM STEBEL, *Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Zielarstwa, Śląska Akademia Medyczna, ul. Jagiellońska 4, PL-41-200 Sosnowiec, Polska.*

Przyjęto do druku: 18.10.1999 r.

Stanowiska *Trapeliopsis pseudogranulosa* (*Trapeliaceae*, *Ascomycota lichenisati*) na północy Polski

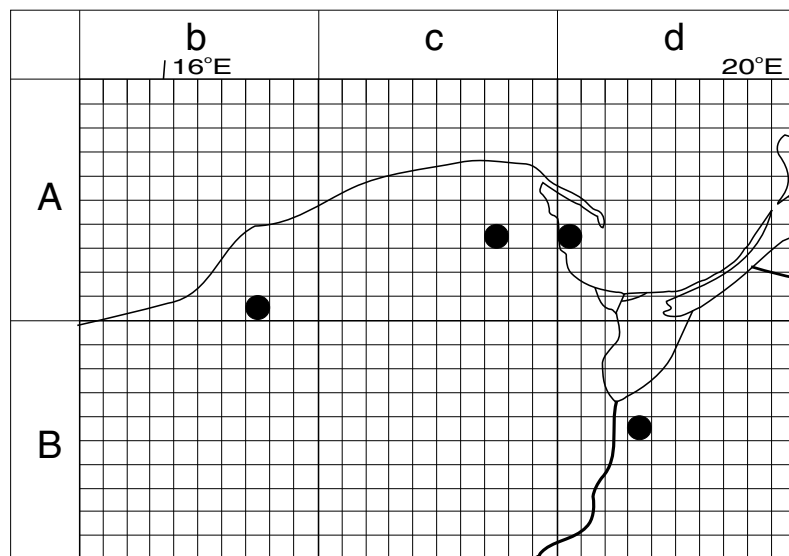
W zachodniej części Pojezierza Iławskiego, na Pojezierzu Kaszubskim znalazłem w terenie oraz w zbiorach zielnikowych UGDA-L pochodzących stamtąd, kilka nowych stanowisk *Trapeliopsis pseudogranulosa* Coppins & P. James. Porost ten jest prawdopodobnie

dość częsty, a brak danych o jego występowaniu w północnej części kraju spowodowany jest głównie omijaniem zajmowanych przez niego siedlisk oraz myleniem z innymi taksonami tego rodzaju.

Trapeliopsis pseudogranulosa jest podobny do sorediowanych form *T. aeneofusca* (Flk.) Coppins & P. James i *T. gelatinosa* (Flk.) Coppins & P. James oraz *T. flexuosa* (Fr.) Coppins & P. James i *T. granulosa* (Hoffm.) Lumbsch, jednakże różni się od nich reakcjami barwnymi, jak też wymaganiami ekologicznymi.

Na wszystkich zanotowanych stanowiskach na północy Polski *Trapeliopsis pseudogranulosa* stwierdzony został w buczynach, zniekształconych czasem nasadzeniami sosnowymi (Ryc. 1). Rósł na przydrożnych skarpach bądź stokach rowów odwadniających, w miejscach wilgotnych i ocienionych przez drzewa.

W Polsce *Trapeliopsis pseudogranulosa* notowany był ponadto jedynie w Tatrach (ALSTRUP & OLECH 1990, 1992) i Beskidzie Sądeckim (ŚLIWA 1998).

Ryc. 1. Stanowiska *Trapeliopsis pseudogranulosa* Coppins & P. James w północnej Polsce.

Fig. 1. Localities of *Trapeliopsis pseudogranulosa* Coppins & P. James in northern Poland.

Wykaz stanowisk:

Ab97: Pomorze Zachodnie, Wysoczyzna Damnicka, Nadleśnictwo Ustka, obręb Ustka, oddz. 216, ok. 3 km na N od Machowina, na skarpie rowu odwadniającego, 24.01.1986, leg. I. Izydorek (UGDA-L-4285) [podawany w pracy W. FAŁTYNOWICZA (1992) jako *Lecidea aeneofusca* Flk.].

Ac67: Pomorze Zachodnie, Pojezierze Kaszubskie 1. nadleśnictwo Strzebielino, leśnictwo Kętrzyno, oddz. 261, ok. 1 km na W od wsi Porzece nad Łebą, na skarpie przydrożnej w buczynie, 16.05.1998, leg. M. Kukwa (hb. Kuk. 236). 2. nadleśnictwo Strzebielino, oddz. 234, ok. 1,5 km na W od miejscowości Paraszyno, na skarpie przydrożnej w buczynie, 08.1998, leg. M. Kukwa (hb. Kuk. 237).

Ad60: Pomorze Zachodnie, Pobrzeże Kaszubskie, Gdynia Leszczynki, ok. 2 km na W, na skarpie w buczynie, 23.02.1989, leg. W. Fałtynowicz (UGDA-L).

Bd43: Pojezierze Iławskie, nadleśnictwo Kwidzyn, leśnictwo Lisewo, oddz. 199, ok. 1 km na NE od wsi Ryjewo, na skarpie w zniekształconej buczynie na siedlisku prawdopodobnie pogrądowym, 07.09.1998, leg. M. Kukwa (hb. Kuk. 235).

Podziękowania. Jestem bardzo wdzięczny Panu Prof. drowi hab. Wiesławowi Fałtynowiczowi za udostępnienie niepublikowanych danych i uwagi dotyczące niniejszej notatki. Pani Dr Jolancie Miądlkowskiej za potwierdzenie poprawności moich oznaczeń oraz Pani Dr Urszuli Bielczyk za informację o występowaniu *Trapeliopsis pseudogranulosa* na południu Polski. Chciałbym także podziękować moim przyjaciółom Agnieszce Doborzyńskiej, Marzenie Zoch i Jackowi Turynowi za pomoc w zbiorze materiałów oraz Tomaszowi Pactwa „Bilbo” za udzielenie gościny w Porzeczu na czas zbioru porostów. Badania częściowo finansowane z grantu KBN nr 6 P04G 078 15.

Summary. Localities of *Trapeliopsis pseudogranulosa* (Trapeliaceae, Ascomycota lichenisati) in northern Poland. Up to now *Trapeliopsis pseudogranulosa* Coppins & P. James has been reported only in the South Poland. Four localities of that species were found in the lowlands (North Poland) during the field and herbarium researches. It occurred on soil in beech forests in shaded and humid situations. This species is probably more common, but it was overlooked in the field and mistaken with similar taxa (e.g. *T. aeneofusca*).

LITERATURA

- ALSTRUP V. & OLECH M. 1990. Addition to the lichen flora of the Polish Tatra Mountain. II. – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. **968** Pr. Bot. **21**: 211–217.
- ALSTRUP V. & OLECH M. 1992. Checklist of the Lichens of the Tatra National Park, Poland. – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. **1059** Pr. Bot. **24**: 185–206.
- FAŁTYNOWICZ W. 1992. The lichens of Western Pomerania (NW Poland). An ecogeographical study. – Polish Bot. Stud. **4**: 1–182.
- ŚLIWA L. 1998. Antropogeniczne przemiany lichenoflory Beskidu Sądeckiego. – Pr. Bot. Uniw. Jagiell. **31**: 1–158.
- MARTIN KUKWA, *Katedra Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody, Uniwersytet Gdański, Al. Legionów 9, 80–441 Gdańsk; e-mail: dokmak@univ.gda.pl*

Przyjęto do druku: 15.12.1999 r.

Wyginiecie rzadkiego gatunku porostu *Lasallia pustulata* w rezerwacie „Prządki” koło Krosna (Pogórze Dynowskie)

Lasallia pustulata Merat [= *Umbilicaria pustulata* Hoffm.] jest w Polsce jedynym przedstawicielem tego rodzaju. Znajduje się na czerwonej liście porostów zagrożonych i jest zaliczana do kategorii rzadkie – R (CIEŚLIŃSKI i in. 1992). Wschodnią granicę zwartego zasięgu osiąga w Polsce w Sudetach, skąd podawana jest z kilku stanowisk zarówno